

KAPADOKYA
ÜNİVERSİTESİ ÇEVRESEL
SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
ÇALIŞMALARI

2018-2019 FAALİYET RAPORU

NEVŞEHİR/TÜRKİYE

KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ YÖNETİM BELGELERİNDE ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Çevresel Sürdürülebilirlik, Kapadokya Üniversitesi'nin üniversite olarak kurulduğu 1 Temmuz 2017'den bu yana öncelikli bir konu ve önemli bir odak alanıdır. Bu vurgu, üniversite yönetimi tarafından yayınlanan iki resmi belgede açıkça belgelenmiştir:

1- "Kapadokya Üniversitesi Araştırma Hedefleri ve İlkeleri" başlıklı resmi araştırma politikası beyanında, Kapadokya Üniversitesi Çevreci Beşeri Bilimler Merkezi'nin (<https://ehc.kapadokya.edu.tr/>) faaliyetleri aracılığıyla Çevreci Beşeri Bilimler alanında Türkiye'de akademik liderlik, temel bir hedef ve öncelik olarak ifade edilmiştir.

2- Kapadokya Üniversitesi'nin "2018-2023 Stratejik Planı" 'nda çevresel sürdürülebilirlik hedeflerine ilişkin çeşitli faaliyet ve uygulamalar "Doğal ve Kültürel Varlıkların Korunması" başlığı altındaki performans ölçütleri arasında yer almaktadır (Şekil 1). Bu bölüme göre öngörülen faaliyet ve uygulamalar şu şekilde tanımlanmıştır:

1. Kullanımımızda olan tarihi yapıların korunması, bakım ve onarımı.
2. Bölgemizdeki ağaçlandırma faaliyetlerine katılım.
3. Genç TEMA (Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı) öğrenci organizasyonunun üye sayısının artırılması.
4. Çevre bilinci ve korumasına yönelik faaliyetlerin sayısının artırılması.
5. Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımının önemi hakkında bilgi birikiminin yaygınlaştırılması ve öğrencilerimiz tarafından benimsenmesini sağlamak amacıyla eğitimler düzenlenmesi, ulusal ve uluslararası paydaşlarla işbirliği yapılması.
6. Yenilenebilir enerji çözümlerinin etkin kullanımı yoluyla ekosistemin korunmasına katkıda bulunulması ve çevre için örnek teşkil edilmesi.
7. Mustafapaşa'nın tabela projesinin hayata geçirilmesi.
8. Ortak projeler geliştirilmesi ve kamu yararına olan konularda danışmanlık yapmak suretiyle üniversitenin bilgi birikiminin yerel yönetimler ve kamu yararına paylaşılması.

UOĞAI VE KÜLTÜREL VARLIKLARIN KORUNMASI										
5	2	1	Kullanılmadığı tarihi binaların korunması, bakım ve onarımlarının gerçekleştirilmesi	Korun	Medrese ana giriş kapısı	İzani İbne duvar resmi	Carsuvar Binası bahçe kapısı ve duvar resimleri	Güzelgöze Evi duvar resmi	Genel Sekreterlik	
5	2	2	Bilginin ağaçlandırma çalışmalarına katılması	Dikilen ağaç sayısı	300	400	500	600	700	Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi
5	2	3	Genç TEMA topluluğunun üye sayısının artırılması	Genç TEMA üye sayısı	140	150	160	170	180	Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi
5	2	4	Çevre bilinci ve korunması konulu aktivite sayısının artırılması	Aktivite sayısı	6	8	8	8	8	Sağlık, Kültür ve Spor Dairesi
5	2	5	Yenilenebilir enerji kaynakları kullanımının öneminin anlaşılması ve öğrencilerini tarafından benimsenmesinin sağlanması amacıyla bu doğrultuda palgan ulusal ve uluslararası paydaşlarla iş birliği yapılması; eğitimler düzenlenmesi	Yüksek ortak seminer hedefi	2	2	2	2	2	Kapadokya Üniversitesi Rektörlüğü
5	2	6	Yenilenebilir enerji çözümlerinin etkin kullanımı ile ekolojinin korunmasına katkıda bulunulması ve çevreye örnek teşkil edilmesi	Elektronik ve yakıt tüketiminde yıllık azalma	..	5%	5%	5%	5%	Genel Sekreterlik
5	2	7	Mustafapaşa'nın tabelalandırma projesinin hayata geçirilmesi	Proje tamamlanma yüzdesi	25%	25%	25%	25%	25%	Kapadokya Araştırmaları Merkezi
5	2	8	Ortak projeler geliştirmek ve kamu yararını gözetilen konularda danışmanlık vermek yoluyla Üniversitemizin bilgi birikimini yeni yöneticilerin ve kamunun faydasına sunulması	Destek verilen coğrafi işaretleme sayısı (yılık)	1	1	1	1	1	Kapadokya Üniversitesi Rektörlüğü

Şekil 1: Kapadokya Üniversitesi'nin 2018-2023 Stratejik Planında yer alan sürdürülebilirlikle ilgili performans ölçütleri.

KAPADOKYA ÜNİVERSİTESİ ÇEVRECİ BEŞERİ BİLİMLER MERKEZİ

Bu hedefler doğrultusunda Türkiye'nin ilk "Çevreci Beşeri Bilimler Araştırma Merkezi" Ekim 2018'de kurulmuştur. Kapadokya Üniversitesi Çevreci Beşeri Bilimler Merkezi, ekolojik odaklı konferanslar, seminerler ve çalıştaylarla hem bölgesel hem de uluslararası alanda çevre bilincini yaymayı hedeflemektedir.

Kapadokya Üniversitesi Çevreci Beşeri Bilimler Merkezi, disiplinler arası, disiplinler ötesi ve türdeş disiplinlerin ve uluslararası diyalogların iş birlikleri ile güçleneceği bir platformdur. Merkez, kırılğan gezegenimizi çevreleyen iç içe geçmiş, acil ekolojik konulara ve etik ve sosyal sorunlara yeni bakış açıları sunmaya çalışacaktır. Her ne kadar farklı ve çok yönlü olsalar da bu perspektifler, arzu edilen ekolojik sonuçlara ulaşmak için iş birliğine elverişli ortak ve esnek bir platformu temsil etmektedir. Merkez ayrıca, ekolojik sürdürülebilirliği destekleyen eğitimi, sanatı ve edebiyatı da teşvik etmektedir. Hedeflerimizden birisi hem insanın hem de insan olmayanın bakış açısını yansıtan çevresel anlamda adil hikayeleri yaymaktır. Hikayeler, etkili direniş araçlarıdır. Bu anlamda dünyayı, çevresel anlamda adil yaklaşımlar çerçevesinde yeniden hikayeleştirme, yaşadığımız yere bakmaksızın karşılaştığımız gezegen çapında tehdide somut çözümler bulmada bilimsel çabalar kadar önemlidir. Nitekim hepimiz ekolojik belirsizlikler içinde yaşıyoruz ve Donna Haraway'ın gezegenin jeomorfolojik süreçlerinde ve doğal döngülerinde "messmates" dediği şey haline geldik. İçinde bulunduğumuz çağın, insan çağı ya da Antroposen olarak adlandırılması, zararlı kolektif faaliyetlerimizden kaynaklanmaktadır. Bu nedenle, sessiz kalması zorunlu olmayan zarar görmüş insan olmayan varlıkların duyulmaması seslerini dikkate alan yeni bir terminoloji

aracılığıyla oluşabilecek yeni bir dünya hikayesine ihtiyacımız vardır. Yeni sorumluluklar, daha sürdürülebilir çözümler ve etik dönütler ortaya koyma yetisini oluşturarak kaybedebileceklerimizi yeniden değerlendirmemiz gerektiğinin mesajını iletmek istiyoruz.

Çevreci beşerî bilimlerin, çok türü kapsayan iç içe geçmişlikleri, insan ve insan olmayan arasındaki ilişkiler, biyolojik çeşitlilik kaybı, küresel ısınma, Dünya'nın derin tarihi, çevresel dönüşümler, değişen mikro ve makro iklimler, bozulan jeokimyasal kuvvetler ve tahribata uğramış bir gezegende insan olmanın ne anlama geldiğine dair bakış açıları ile ilgilenenler için burası doğru yerdir. Merkezimiz, beşerî bilimlerden, doğa ve sosyal bilimlerden bilim insanlarının iş birliğini teşvik etmektedir.

Merkez şunları sağlayacaktır:

- Çevreci beşerî bilimler, güzel sanatlar ve fen bilimleri arasında bir iş birliği platformu oluşturmak,
- Birçok disiplinin bakış açısını entegre etmeyi hedeflemek,
- İnsan ve insan olmayan ilişkiler üzerine yeni teorik yaklaşımlar, bilgi oluşumları ve anlatılar geliştirmek.

Merkezin amaçları:

- Ulusal ve uluslararası çevreci beşerî bilimler merkezleri, akademik kurumlar, küresel ağlar, çevre kuruluşları ve ilgili özel kuruluşlarla iş birliği kanalıyla çok disiplinli araştırma gerçekleştirmek. (Özel ve kamu sektörlerinden akademik ve diğer paydaşların disiplinler ötesi girişimlerini teşvik ederek uluslararası araştırma gruplarıyla iş birliği yapmak);
- Küresel ve yerel bağlamlarda insan ötesi çevrelerin sürdürülebilirliğini sağlamak için çalışmak;
- Sosyal ve siyasi farkındalığı ve tüm türlerin yaşam haklarının kabulünü sağlamak;
- Çevre etiği ve sürdürülebilirliği teşvik etmek ve iklim adaleti, biyolojik çeşitlilik adaleti ve eko-kültürel adalet konularında disiplinler ötesi projeler geliştirmek.

Merkez aşağıdaki amaçlara yönelik çalışacaktır:

- Antroposen çağında artan karmaşık ekolojik zorluklara teknolojik çözümler bulmaktansa, odağı maddesel-söylemsel bağlamlarda eko-kültürel çerçeveye taşımak,
- Çevreci beşerî bilimler programlarını yükseköğretime entegre etmeye yönelik çalışmalar yapmak ve böylece Türk üniversitelerinde disiplinlerarasılığı teşvik etmek,
- Merkezimiz ayrıca, disiplinler arası araştırma projelerini, konferansları ve yayınları destekleyecektir.

Kavramsal modelimiz, Kapadokya'nın kendine özgü jeolojik tarihinden ayrılamaz kadim kültürel mirasıdır. Disiplinlerarası iş birliği ile Kapadokya Üniversitesi'ndeki Çevreci Beşerî Bilimler Merkezini, ulusal ve uluslararası platformlarda cazibe merkezi haline getirmeyi umuyoruz. Orta Anadolu'nun yüksek platosunda yer alan Kapadokya, volkanik patlamaların ardından Anadolu'da 30 milyon yıl önce başlayan jeolojik bir sürecin sonucu olan ve peribacaları olarak bilinen mantar görünümlü doğal yapılarla ünlüdür. Kül, tüf adı verilen gözenekli bir kayaya dönüşerek katılaşmış ve bunu takip eden milyonlarca yıl içinde rüzgar ve su tüfü aşındırarak kulelere ve konilere dönüştürmüştür. İşte tam da bu sebepten böylesine büyümlü bir

manzara oluşmuştur. 1985 yılında Kapadokya'nın Göreme Milli Parkı, Kapadokya Kaya Sıteleri ve büyüleyici yeraltı şehirleri UNESCO tarafından dünya mirası ilan edilmiştir.

Merkez, kuruluşundan bu yana aşağıdaki faaliyetleri gerçekleştirmiştir:

1. Uluslararası "Antroposen Çağında Çevreci Beşeri Bilimler" Konferansı, 7-8 Mart 2019
2. "Çevre Odaklı Göç Örnekleri Üzerinden Tarih-İklim Değişikliği Bağlantısı" Semineri, 5 Mart 2019
3. Sergi, "Tao Kanyonu: Sessizlik ve Bilgelik İçinde Doğada İnsan Formu Var, 1 Şubat 2019
4. "Antroposen Çağında Çevreci Beşeri Bilimler" Semineri, 6 Kasım 2018
5. Merkez, *Ecocene* adında uluslararası bir akademik yayını başlattı: *Cappadocia Journal of Environmental Humanities*. Haziran 2020 itibarıyla açılış sayısı yayımlandı. Dergi web sitesi: <http://ecocene.kapadokya.edu.tr>

Kapadokya Üniversitesi Çevreci Beşeri Bilimler Merkezi, amaçlarını gerçekleştirmenin yanı sıra 2018-2019 yıllarında aşağıda verilen ana hedeflere ulaşmak için çalışmıştır:

1. Uluslararası Hakemli, Açık Erişimli Bir Yayın Başlatmak

Ecocene: Cappadocia Journal of Environmental Humanities

Ecocene: Cappadocia Journal of Environmental Humanities is a digital, open-access, peer-reviewed, international, and transdisciplinary journal of the Environmental Humanities. It is a biannual journal, publishing a Winter issue in December and a Summer issue in June. It aims to develop new insights and theories about the current material and conceptual challenges in the field. Since the complexities and questions raised by ecological and social changes, as well as pressures from global climatic crises, demand interrelated re-workings of humanities disciplines and social and natural sciences, the journal invites submissions that transcend disciplinary categories, allowing us to rethink and reimagine the human-nonhuman relationalities on our damaged planet to ensure a livable future.

Journal website: ecocene.kapadokya.edu.tr

Editors

Serpil Öppermann (Cappadocia University, Turkey)
Sinan Akılı (Cappadocia University, Turkey)

Associate Editors

Steven Hartman (Mälardalen University, Sweden)
Patrick Degeorges (Ecole Normale Supérieure de Lyon, France)

Managing Editors

Emre Köyüncü (Kadir Has University, Turkey)
Hakan Yılmaz (Burdur Mehmet Akif Ersoy University, Turkey)

Book Review Editor

Gülşah Göçmen (Aksaray University, Turkey)

Arts Editor

Tuçe Erel (> top Transdisciplinary Project Space, Germany)

2. Çevreci Beşeri Bilimler Serisi için Kapadokya Üniversitesi Yayınları ile İşbirliği

Cappadocia University Press Environmental Humanities Series

Series Editor

Sinan Akıllı (Cappadocia University)

The Environmental Humanities Series of Cappadocia University Press primarily aims to support the dissemination of local and global knowledge produced in the field of Environmental Humanities in the Turkish academy and society.

The series will publish Turkish translations of influential theoretical books and other original research in the field, as well as English-to-Turkish or Turkish-to-English translations of works reflecting world literature's response to the Anthropocene and climate crisis.

3. UNESCO-BRIDGES Uluslararası Sürdürülebilirlik Bilimi Koalisyonu Üyeliği

BRIDGES: An International Sustainability Science Coalition

Cappadocia
University EHC
joins the
BRIDGES
coalition as Key
Institutional
Partner.

"The acronym BRIDGES stands for Building Resilience in Defense of Global Environments and Societies. The coalition is intended to foster and foreground new research, education and societal co-production initiatives harmonious with UNESCO's Guidelines for Sustainability Science in Research and Education. The ambition is to introduce exemplary transversal projects connecting the Humanities and Social Sciences disciplines with Natural Sciences, applied scientific fields and the Arts, while also enabling meaningful co-production between this broader and more inclusive configuration of academic actors and non-academic actors / stakeholders from society through co-designed case studies built on the renewed approach to sustainability science promoted in the Guidelines document.

Pilot projects to be developed through the coalition will aim to demonstrate proof of concept of the UNESCO Guidelines for Sustainability Science in Research and Education and share good practice from different case studies internationally and at multiple scales: locally, nationally, regionally. In this sense BRIDGES is expected to work in parallel with other efforts by UNESCO to promote its new sustainability science guidelines in dialogue with UNESCO's Member States (Permanent Delegations and National Commissions) and other international partners."

Source: "BRIDGES Concept Note"

4. Anadolu Çevreci Beşeri Bilimler Gözlemevi'nin Kurulması

Anatolian Observatory

Cappadocia University EHC hosts a prospective Anatolian Observatory and contributes to the HfE Observatories network.

Anatolian Observatory
Parting an Science Between Ancient Nature and the Anthropocene

Having use of the inheritance of varied material indications over the centuries, the Anatolian Observatory aims to investigate the altered nature and ancient city remains, from Zelve/Head to ancient underground cities of around Antalya. The investigation is essentially determining a historical environmental consciousness, which consequently encompasses the transformation of the material context across the 2nd and 3rd century BC to some 20 AD, characterized by geologic events and changing natural laws. As forming an alliance between ancient nature and the Anthropocene to engage in recording aspects of the evolving cultural-historical bond between humans and natural world, the Anatolian Observatory seeks insights into creating a shared heritage of cultural and natural heritage of the region to the modern times. The observatory works to raise an environmental awareness to meet human beings about the environmental problems of the Anthropocene in a global scale.

Set Action: Workshop in Cappadocia University in November 2019 with participation of leading archaeologists, anthropologists, biologists, and hydrogeologists.

39 119

5. Türkiye'de Antroposen Müfredatının İntibaki

Anthropocene Curriculum in Turkey

"In demanding structurally novel commitments, the Anthropocene predicament offers us the opportunity to make previously uncharted transdisciplinary connections, and to experiment with **new forms of higher education**. Universities, academies, research platforms, and cultural institutions, as situated spaces of knowledge production and dissemination, must deeply integrate cross-disciplinary thinking, mutual learning, new modes of research, and civic commitment in order to secure their future."

Cappadocia University EHC initiates and coordinates the implementation of the Anthropocene Curriculum in Turkey.

- Teaching and training
- Interdisciplinary research
- Action through collaborations with local authorities, administrations, and businesses engaged into transformative processes

6. UNESCO Sürdürülebilirlik Bilimi Kürsüsünün Kurulması

UNESCO Chair on Sustainability Science

"UNESCO Guidelines on Sustainability Science in Research and Education" (2017)

"A New Humanities Agenda for the 21st Century" Outcome Document of World Humanities Conference, Liège, Belgium, 6-11 August 2017

Cappadocia University EHC hosts the UNESCO Chair on Sustainability Science in Turkey.

Re-define the role of the Humanities in Turkey and contribute to the 2030 Sustainable Development Goals through trans-disciplinary and transnational projects/action.

7. TASC'ın Kuruluşu: Türkiye Antroposen ve Sürdürülebilirlik Koalisyonu

TASC: Turkish Anthropocene and Sustainability Coalition

Cappadocia University EHC becomes the main hub of the Anthropocene and Sustainability Science studies in Turkey.

- Unite Turkish scholars from various fields under its banner
- Encourage and train young students and early-career scholars for the sustainability of the TASC force
- Mobilize increased funding from government and private sector entities
- Prepare Turkey for the Ecocene Age

UNESCO-BRIDGES ULUSLARARASI SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BİLİM KOALİSYONU ÜYELİĞİ

Kapadokya Üniversitesi, Çevreci Beşeri Bilimler Merkezi aracılığıyla, UNESCO'nun Sosyal Dönüşüm Yönetimi (MOST) Programı başkanlığında sürdürülebilirlik bilimini teşvik etmek için uluslararası ve disiplinler arası bir girişim olan UNESCO-BRIDGES Küresel Sürdürülebilirlik Bilim Koalisyonu'nun önemli bir ortağıdır. Üniversite, 2018 yılında iki UNESCO-BRIDGES kuruluş çalıştayına Türkiye'den davet edilen tek temsilci olarak katılmıştır. (<https://en.unesco.org/events/workshop-toward-establishment-bridges-action-promote-sustainability-science>)

Aralık 2017'de UNESCO'nun belirli bölümleri, Uluslararası Felsefe ve İnsan Bilimleri Konseyi (CIPSH) ve sürdürülebilirlik alanında uluslararası düzeyde faaliyet gösteren çeşitli kurumsal ve örgütsel ortaklar arasında sürdürülebilirlik bilimi konusunda küresel bir koalisyon kurulmasına ilişkin keşif görüşmeleri başlatmıştır. Bu girişim, 2017 yılında UNESCO-Japonya/MEXT "Sürdürülebilirlik Bilimi Yaklaşımının Uygulanmasının Genişletilmesi" (2015-2017) projesinin ana çıktısı olan UNESCO'nun Araştırma ve Eğitimde Sürdürülebilirlik Bilimi Kılavuz İlkelerinin lansmanı ile başlatılan rafine sürdürülebilirlik bilimi paradigması üzerine inşa edilmiştir. Şu an öngörülen koalisyon, UNESCO'ya yakın ancak bağımsız bir ortak olarak bağlı olacaktır.

Koalisyonun onaylanmış adı **BRIDGES: Uluslararası Sürdürülebilirlik Bilim Koalisyonu**'dur. *BRIDGES* kısaltması *Küresel Çevre ve Toplumlara Savunmak için Dayanıklılık Oluşturmak* anlamına gelmektedir. Koalisyonun, UNESCO'nun Araştırma ve Eğitimde Sürdürülebilirlik Bilimi Kılavuz İlkeleri ile uyumlu yeni araştırma, eğitim ve toplumsal ortak üretim girişimlerini teşvik etmesi ve ön plana çıkarması amaçlanmaktadır. Amaç, Beşeri ve Sosyal Bilimler disiplinlerini Doğa Bilimleri, uygulamalı bilimsel alanlar ve Sanat ile birleştiren örnek çapraz projeler sunmak ve aynı zamanda Kılavuz İlkeler belgesinde teşvik edilen sürdürülebilirlik bilimine yönelik yenilenmiş yaklaşım üzerine inşa edilen ortak tasarlanmış vaka çalışmaları aracılığıyla akademik aktörlerin ve akademik olmayan aktörlerin / toplumdaki paydaşların bu daha geniş ve daha kapsayıcı yapılandırması arasında anlamlı bir ortak üretim sağlamaktır. Koalisyon aracılığıyla geliştirilecek pilot projeler, UNESCO Araştırma ve Eğitimde Sürdürülebilirlik Bilimi Kılavuz İlkeleri'nin kavramsal kanıtını ortaya koymayı ve farklı vaka çalışmalarından iyi uygulamaları uluslararası düzeyde ve yerel, ulusal, bölgesel ölçeklerde paylaşmayı amaçlayacaktır. Bu anlamda BRIDGES'in, UNESCO'nun Üye Devletleri (Daimi Delegasyonlar ve Ulusal Komisyonlar) ve diğer uluslararası ortaklarla diyalog halinde yeni sürdürülebilirlik bilimi kılavuzlarını tanıtmak için UNESCO'nun diğer çabalarına paralel olarak çalışması beklenmektedir.

ULUSLARARASI AĞLAR ÜYELİĞİ

Kapadokya Üniversitesi, stratejik plan performans metriği olan "Yenilenebilir enerji"

kaynaklarının kullanımının önemi konusunda bilginin yaygınlaştırılması ve öğrencilerimiz tarafından benimsenmesinin sağlanması amacıyla eğitimler gerçekleştirmek ve bu konuda çalışan ulusal ve uluslararası paydaşlarla işbirliği yapmak" doğrultusunda Uluslararası Güneş Enerjisi Topluluğu Türkiye Bölümü GÜNDER'in (<https://www.gunder.org.tr/uyelik/universite-ve-liseler/>) üyesi olmuştur. GÜNDER, güneş enerjisinin uygulanmasında bilim ve teknolojiyi geliştirmek, güneş enerjisi konusunda temel ve uygulamalı araştırma ve geliştirmeyi teşvik etmek, güneş enerjisinin kullanımını yaygınlaştırmak ve güneş enerjisi ile ilgili alanlarda eğitimi özendirme amaçlarıyla faaliyetlerini sürdürmektedir. Bu uygulamanın bir örneği olarak, Mustafapaşa Kampüsü'ndeki yurtların çatılarına, üniversitenin stratejik planı dahilinde "yenilenebilir enerji çözümlerinin etkin kullanımı yoluyla ekosistemin korunmasına katkıda bulunmak ve çevre için örnek teşkil etmek" amacıyla bir güneş PV santrali kurulmuştur. Bir başka iyi uygulama olarak, üniversitenin tüm binalarında LED aydınlatma kullanılmaktadır. Kapadokya Üniversitesi, enerji yönetimine yakın ilgi göstererek daha fazla enerji tasarrufu gerçekleştirmeyi amaçlamaktadır.

AKADEMİK DERECE PROGRAMLARINDA ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

2018-2019 yılında, çevresel sürdürülebilirlik konularının çeşitli bölümlerin müfredatlarına dahil edilmesi hedefleri doğrultusunda, Kapadokya Üniversitesi'nde çevresel sürdürülebilirlikle ilgili konularda 20 ders verilmiştir. Yüksek lisans programı "Kentsel Politika, Çevre ve Yerel Yönetimler" çevre konusuna odaklanmakta ve bu alandaki akademik araştırmaları teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Ayrıca, İngiliz Dili ve Edebiyatı alanındaki yeni yüksek lisans programı, Çevreci Beşeri Bilimler odaklı olarak tasarlanmıştır ve Türkiye'de bu türdeki tek lisans programıdır.

Kapadokya Üniversitesi'ndeki çeşitli ön lisans, lisans ve yüksek lisans programlarının müfredatında çevresel sürdürülebilirlik ve/veya ilgili konularda aşağıdaki dersler yer almaktadır:

1. Sağlıklı Yaşam ve Eğitim I / Beslenme ve Diyetetik / Sağlık Bilimleri Yüksekokulu
2. Sağlıklı Yaşam ve Eğitim II / Beslenme ve Diyetetik / Sağlık Bilimleri Yüksekokulu
3. Vejetaryen Beslenme/ Beslenme ve Diyetetik / Sağlık Bilimleri Fakültesi
4. Ekoeleştiri ve İnsan Sonrası Çalışmaları/İngiliz Dili ve Edebiyatı/Beşeri Bilimler Fakültesi
5. Çevre Psikolojisi/Çeviri ve Sözlü Çeviri (İngilizce)/Beşeri Bilimler Fakültesi
6. Gezi Edebiyatı ve Çevre /İngiliz Dili ve Edebiyatı / Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Araştırma Enstitüsü / Beşeri Bilimler Fakültesi
7. Film ve Ekoeleştiri/ İngiliz Dili ve Edebiyatı/ Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Araştırma Enstitüsü/ Beşeri Bilimler Fakültesi
8. Çevre, Edebiyat ve Kültür/İngiliz Dili ve Edebiyatı/Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve AraştırmaEnstitüsü/Beşeri Bilimler Fakültesi

9. Medya, İletişim ve Çevre/İngiliz Dili ve Edebiyatı/Lisansüstü Eğitim ve Araştırma Enstitüsü/Beşeri Bilimler Fakültesi
10. Çevresel Sürdürülebilirlik ve Ekolojik Yaşam/ Kentsel Çevre ve Yerel Yönetim Politikaları/ Lisansüstü Eğitim ve Araştırma Enstitüsü
11. Kent ve Çevre Hukukuna Giriş/ Kentsel Çevre ve Yerel Yönetim Politikaları/ Lisansüstü Eğitim ve Araştırma Enstitüsü
12. Yeşil Siyasal Düşünce/ Kentsel Çevre ve Yerel Yönetim Politikaları/ Lisansüstü Eğitim ve Araştırma Enstitüsü
13. Ekolojik Kriz ve İklim Politikaları/ Kentsel Çevre ve Yerel Yönetim Politikaları/ Lisansüstü Eğitim ve Araştırma Enstitüsü
14. Çevre Sağlığı/ Ağız ve Diş Sağlığı/ Diş Hekimliği Hizmetleri
15. At Destekli Terapi-I/At ve Koçluk/ Bitkisel ve Hayvansal Üretim
16. At Destekli Terapi-II / At ve Koçluk / Bitkisel ve Hayvansal Üretim
17. At Destekli Terapi-III / At ve Koçluk / Bitkisel ve Hayvansal Üretim
18. At Destekli Terapi-IV/At ve Koçluk/ Bitkisel ve Hayvansal Üretim
19. Doğa Sporları/ İlk Yardım ve Acil Bakım/ Tıbbi Hizmetler ve Teknikler
20. Kentsel Kimlik ve Kültürel Sürdürülebilirlik/ Bina Restorasyonu/ Mimarlık ve Şehir Planlama

ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRMEDE ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Kapadokya Üniversitesi'nin Araştırma ve Geliştirme (AR-GE) çalışmaları kapsamında 2018 yılında çevresel sürdürülebilirlikle ilgili iki akademik araştırma projesi desteklenmiş olup, bu projeler 2019 yılında da devam etmektedir.

1. Yenilenebilir kaynaklardan bazı yeni çevre dostu blok/graft kopolimerlerin sentezi
(<https://bap.kapadokya.edu.tr/projeler/kopolimer-elde-edilmesi>)
2. İnsansız Hava Aracı ile Tarım Uygulaması
(<https://iha.kapadokya.edu.tr/iha-arge>)

Ayrıca, Çevreci Beşeri Bilimler Merkezi'ne bağlı öğretim üyeleri, 2018-2019 döneminde uluslararası akademik yayınlarda ilgili konularda akademik yayımlar üretmeye devam etmiş ve önemli uluslararası akademik etkinliklere katılmaları için teşvik edilmiş ve finanse edilmiştir.

DERS DIŞI FAALİYETLERDE ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Kapadokya Üniversitesi, çevre bilinci ve korumasına yönelik etkinliklerin sayısını artırma hedefleri doğrultusunda, 2016-2017 yılında 28'e, 2017-2018 yılında 37'ye, 2018-2019

yılında ise 49'a çıkarmıştır. Bunlar arasında fakülte ve bölümler tarafından düzenlenen seminer, konferans ve çalıştay gibi akademik etkinliklerin yanı sıra doğa gezileri, bisiklet günleri, fidan dikimi, TEMA (Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı) gönüllü buluşmaları ve çevre ile ilgili öğrenci kulüpleri tarafından düzenlenen çevre temalı film gösterimleri de yer alıyor.

2018-2019'da düzenlenen bazı etkinlik örnekleri şunlardır:

1. Bisiklet Günleri (Sonbahar) 28.09.2018
2. Rusya-Türkiye ve Orta Doğu'da Enerji Sorunları (Çalıştay) 26 - 30.09.2018
3. "Evliya Çelebi'nin *Seyahatname*'sinde İnsan-At İlişkileri" (Konferans) 10.10.2018
4. Meşe Palamudu Toplama ve Dikimi 09.11.2018
5. Türkiye ve Orta Asya'da Hidropolitik ve Hidroelektrik Enerji Sorunları (Uluslararası Çalıştay) 22 - 25.11.2018
6. 'Doğa ve Kültürle Varız' Kapadokya'da Tarihi Mekan Temizliği - 1. Aşama (Etkinlik) 27.11.2018
7. Kapadokya ve Koruma Üzerine (Konferans) 08.02.2019
8. Çevreci Beşeri Bilimler (Çalıştay) 07 - 08.03.2019
9. Dibbling Etkinliği 08.03.2019
10. TEMA (Türkiye Erozyonla Mücadele, Ağaçlandırma ve Doğal Varlıkları Koruma Vakfı) Gönüllülük Festivali 28.03.2019
11. Su Farkındalık Günü 01.04.2019
12. "Su" Belgesel Gösterimi 02.04.2019
13. "Telefonunu Bırak da Gel" (Vadi Yürüyüşü) 07.04.2019
14. Sulak Alanlar ve Kuş Gözlem Turu 13.04.2019
15. Buket Uzuner'in Doğa Dörtlemesi Romanlarındaki Hayvan Sembollerine Ekoeleştiri Açısından Bir Bakış (Söyleşi) 15.04.2019
16. 'Doğa ve Kültürle Varız' Kapadokya'da Tarihi Mekan Temizliği - 2. Aşama (Etkinlik) 15.04.2019
17. Bisiklet Günleri (Bahar) 12 - 15 - 20 - 23.03.2019; 1 - 4 - 8 - 12 - 16 - 25.04.2019
18. Sağlık ve Doğa İçin Yürüyüşe Çıkın (Etkinlik) 05.10.2019
19. "İyilik Ekonomisi" (Seminer) 26.09.2019
20. Gündelik Hayatın Dönüşümünde Ekolojinin Önemi (Seminer) 03.10.2019
21. Kapadokya Çevre Bilinci Afiş Yarışması 15.10.2019

SONUÇ

Kapadokya Üniversitesi, 2018-2023 Stratejik Planı, Araştırma Hedefleri ve İlkeleri Politika Belgesi ve Çevreci Beşeri Bilimler Merkezi'nin vizyon ve misyon belgeleri gibi yönetim belgelerinde tanımlanan çevresel sürdürülebilirlikle ilgili stratejik hedeflerine yönelik olarak 2018-2019 yıllarında görünür ve ölçülebilir ilerlemeler kaydetmiştir.

Kapadokya Üniversitesi, 2019-2020 raporlama döneminde sürdürülebilirlik kavramının Türkiye içinde ve dışında yaygınlaştırılmasına yönelik çabalarını daha da güçlendirmeyi hedeflemektedir. Bu amaçla, 2020 yılında Fulbright Programı aracılığıyla etkili bir uluslararası akademisyenin Kapadokya Üniversitesi'nde ağırlanması ve üniversite içinde ve dışında Antroposen ve Çevresel Sürdürülebilirlik ile ilgili eğitim ve kursların başlatılması olasılığının araştırılması planlanmaktadır.